

וכמה מיני מלאכי חבלה נחשים ועקרבים יש בו בבור זה, דבְּלָהוּ עֵקְצֵי לָהּ

אור הרשב"י

לפעמים תשובה על זה, ובפרט כשרואה בספרים חומר הדבר או שומע מפי מוכיח, אבל זה המסתכל שנעשה כהיתר בעיניו, עובר בכל פסיעה עבירות חמורות, ורשע אקרי, ולבו אין נשבר בקרבנו, כמאמר החכם שלמה מלכנו (משלי ל') דור טהור בעיניו, ומצואתו לא רחץ, (עיין במצודות שם), מפני שטהור בעיניו שאינו משיג האיך עיניו טמאים ומטומאים לכן מצואתו לא רחץ אינו מהרהר בתשובה. עכ"ל.

עוד כתב שם בספר טהרת הקודש – מאמר שמירת הברית פרק ב, וז"ל: ולכן הרוצה להיות משומרי הברית ראשית שמירת העינים, כי שמירת עינים הגם שהוא ענף אחד מענפי שמירת הברית עוד יש לו מעלה הגדולה ונפלאה לעצמו, כי הלא מי שאינו עובר עבירה הוא כמקיים מצוה כאמרם ז"ל (קידושין ל"ט) ישב ולא עבר עבירה נותנין לו שכר כעושה מצוה, ואוקמינן כגון שבא עבירה לידו, והסתכלות עיניו הוא לאו מן התורה כמובא ברמב"ם ז"ל ובסמ"ג וביתר המפרשים מהלאו ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם שאמרו רז"ל (ברכות י"ג): ואחרי עיניכם זה הרהור עבירה, אם כן מי שבא לפניו עבירת הסתכלות ושומר עצמו, מלבד מה שמקיים הלא תעשה, מקיים גם כן מצות עשה, שישב ולא עבר עבירה, (מלבד מעלות אחרות הרבה שמבואר שם במאמרים הנ"ל, והאיש הירא שמים הרוצה לשמור

בינו לבניה, ועם כל זאת, לא היה לו לעכבה, דהוה ליה למימר לשאול המלך עליו השלום, אין אני רוצה ליקח אותה, ובמקום שיש חלול השם, אין חולקים כבוד לרב, ועל זה נאמר, נשי עמי תגרשון מבית תענוגיה, ואף על פי שלא נגע בה, מכל מקום בעל כרחו נהנה ממראית עין, שזנו עיניו במה שאינו שלו, כי אצלו היתה יושבת ושוכבת, ולכן רצה עתה לתקן דבר זה, ונתגלגל ענין זה לידו, כדי שיצער עצמו ויעוור עיניו, ובעבור זה נמסר בתחילה ביד השטן להסיתו, והוא נתאזר נגד יצרו, ולא רצה להביט בפניה, ושניהם פלטי ומתאי, היו ניצוץ יוסף הצדיק עליו השלום, עד כאן לשונו, יעוין שם:

בספר טהרת הקודש – מאמר פנים עינים פרק א כתב להסביר מדוע יש יצה"ר גדול על שמירת העינים, וז"ל: ואמרו במסכת יומא (ע"ד:) אמר ר' זירא מאי קרא (קהלת ו') טוב מראה עינים מהלך נפש, אמר ריש לקיש טוב מראה עינים באשה יותר מגופו של מעשה שנאמר טוב מראה עינים מהלך נפש, עוד אמרו שם (דף כ"ט.) הרהורי עבירה קשו מעבירה.

הרי תראה שמראה עינים באשה קשה מגופה של עבירה והיצר מתרצה בזה ביותר מגופה של עבירה ח"ו. ומעם הדבר, מפני שהעובר עבירה אחר העבירה מרגיש על כל פנים שנעשה העבירה ויש לו לב נשבר על זה כי (עי' נדרים ט'): רשעים מלאים חרמות, ועושה

לְהָאֵי (דף ט"ג ע"ב) **נִשְׁמָתָא** שכולם עוקצים לנשמה הזו, **וְאַחֲרַי בָּהּ**,
וְרִיבֵינִין לָהּ ונאחזים בה ודנים אותה.

אור הרשב"י

לנפשו, כי מובא בספר חסידים (קע"ז) שזה שנודמן לאדם ירא שמים ראיית דבר ערוה הוא מסיבת איזה עון שגרם לו זאת, ויבקש רחמים מה' על הראיה ועל העון שגרם לו, ובכלל יבקש אדם תמיד רחמים מה' שלא יפגום העינים והמחשבה.

ומי שהולך או עומד במקום הפרוצות והצופות והוא עוצם עיניו מראות ברע, וכל שכן אם אלו התצופות הרשעות מתכוונות להחטיאו בראיה, והוא מתגבר על יצרו ועוצם ראייתו, בפרט מי שהוא מחומם בטבעו, אז הוא ענף מענין נסיון של יוסף הצדיק השייך בכל דור, והוא התיקון הנפש העיקרי בבחינת סור מרע, והוא תשובה על פגם היסוד אשר עיקרו נצמח מבחינת פגם עינים. עכ"ד.

ועיין בספר מחזה עינים שכ' שמי שאינו שומר את עיניו דומה לשומרי הגבול שעזבו את הגבולות והתחילו לחפש בתוך המדינה את מבריחי הסחורות שודאי הוא שיהיה עתה קשה עליהם למצואם, כי כל עוד בגבול אפשר לתפסם אבל עתה קשה מאוד, וכך בענין הפגם בעינים כי כל עוד בגבול שומר האדם את עיניו ולא נכנס שום מראה אסור אז מנצח אבל אם נכנסה המראה כבר קשה למצוא היכן הוא להוציאו. עוד כתב שם שהפגם בעיניו ומבקש מה' יתברך שיושיעו,

עיניו ילמוד שם ויראה גודל כחה של שמירת עינים).

וכבר כתבתי בחיבורי שומר אמונים (מאמר הבטחון פרק ו') שעיקר שמירת עינים תלוי במדת בטחון, שבאם הולך בשווקים והיצר מפתהו שצריך להסתכל בכאן ובכאן, אז יענה וישיב ליצרו מה שצריך לי לראות הקב"ה ממילא יזמין לפני בעל כרחי כדכתיב (תהלים לג) הנה עין ה' אל יראוי, כידוע שיש עינין עילאין קדישין דמשגיחין ומפקחין על עלמא ואינון דמשמרין עיניהון גורמין להאי עינין עילאין שיסתכלון באשגחותא דרחמא על עלמא, ממילא השומר עיניו שהוא הגורם לעורר השגחה עליונה במדת הרחמים יש עליו השגחה יתירה יותר משאר בני אדם, והקב"ה משגיח על איש ששומר עיניו בכל פרט ופרט שלו, ומה שצריך לראות יראה ממילא ואין צריך לו להסתכל בכאן ובכאן.

ואמרו (ויקרא רבה פרשה כ"ג) כל מי שרואה דבר ערוה ואינו זן עיניו בזה זוכה להקביל פני השכינה, שהוא ביתר שאת משאר מצות, מפני שגרם הנחת רוח לה' בעינים (יזכה מדה כנגד מדה לזון עיניו מזיו השכינה), ואמרו ואינו זן עיניו מזה (דהיינו שאם ראה פתאום) תיכף מסלק הראיה וההנאה שלא יהנה ח"ו, ואם נהנה על רגע יצטער על זה ויתחרט ויתודה לפני ה', ויבקש מה' שלא יזיק

ויבא גם השטן בתוכם, משמע שהשטן לא בא לבד אלא בא עם רוח הטומאה הנקרא גם שהוא גמגימ"א

לְגוֹ מִן דָּא בתוך ולפנים מן הרוח הנקרא פתו"ת, **אֵית תָּד רוּחָא**
אַחֲרָא מְסֵאבָא יש רוח אחר של טומאה, **דְּאִיהוּ עֲלָאָה עַל**
פְּלָא שהוא עליון על כל הממונים. **וְדָא קִימָא עַל פֶּל הַיְכָלָא דָּא**
 והוא עומד ואחראי על כל ענייני היכל זה, **וְכִלְהוּ נְטְלֵי בְּגִינְיָה** וכולם נוסעים
 ומונהגים על ידו, **וְהָאֵי אֶקְרִי גַּמְגִּימָ"א** והוא נקרא גמגימ"א. **הָאֵי הוּא**
סוּמְקָא כּוּוּרְדָּא וזה הממונה הוא אדום כמו ורד וזה מורה על הדין שבו, **אִיהוּ**
קָאִים לְאַבְאָשָׁא תְדִיר והוא עומד לקטרג תמיד על בני אדם, **דְּהָא כֵּד**
עֲלוּתָא דְּבַר נֶשׂ אֶתְדַחֲיָא כי כשהתפילה של האדם נדחית מן ההיכל
 הראשון דקדושה (פרדס רימונים), **וְלָא זְכִי בָּהּ הֵהוּא בַר נֶשׂ** ולא זוכה
 בה אותו אדם שתקבל לרצון, **הָאֵי רוּחָא קִימָא** זה הרוח הנקרא גמגימ"א
 עומד ולוקח את התפלה הזו, **וְסִלְקָא** ומעלה אותה עד היכל השביעי של הטומאה
וְאַשְׁתַּתַּף בְּרוּחָא מְסֵאבָא עֲלָאָה עַל פְּלָא ועי"ז משתתף עם רוח
 הטומאה העליון שעל כולם, **וְאַסְטִי לְעִילָא** ומסטין ומקטרג עליו למעלה,
וְאַדְפִּיר חוּבּוּי דְּבַר נֶשׂ קָמִי קְדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא ומזכיר עבירות
 של אותו אדם לפני הקב"ה, **וְסִימְנִידָּהּ** ורמז לדבר כמו שכתוב (איוב א) **וַיָּבֹא**
גַּם הַשָּׁטָן בְּתוֹכָם, וְלֹא כִּתִּיב וַיָּבֹא הַשָּׁטָן אֶלָּא גַּם

אור הרשב"י

לא נראה שתקובל תפילתו דדומה הוא לאדם המבעיר אש בביתו ובינתיים קורא לשכנים לכבות השריפה וממשיך להבעיר בביתו האש.

הלימוד היומי

ומדכתב גם משמע שהשטן לא בא לבד אלא בא עם רוח הטומאה הנקרא גם שהוא גמגימ"א

(פרדס רימונים, מק"מ), ה' יצילנו.

חומרת לשון הרע וניבול הפה שמחלישים כח הקדושה

וַיְמַהֲאֵי רוּחָא בִישָׁא, ומן זה הרוח דטומאה, **תְּלִיין כְּמָה גַרְדִּינִין**

אַחַרְנִין תלויים ונאחזים כמה מעוררי דין אחרים, **דְּאִינוּן מְמַנָּן**

לְאַחַדָּא מְלָה בִישָׁא שהם ממונים לאחוז בדיבור רע כמו לשון הרע [לח], **אוּ**

מְלָה טְנוּפָא או מילה של טינופת שהוא ניבול פה **דְּאֶפִיק בַּר נָשׁ**

מְפוּמִּיהוּ שמוציא אדם מפיו, ושומרים על דיבורים אלה (פרדס רימונים), **וְלִבְתָּר**

אֶפִיק מְלִין קְדִישִין וכאשר אח"כ מוציא מפיו דיבורים קדושים כמו דברי תורה

ותפלה, מטמאים אותם בדיבורים האסורים שאמר קודם לכן. **וַוִי לֹזַן, וַוִי**

לְחִייהוּן אוי להם אוי לחייהם, **אֵלִין אִינוּן בְּנֵי נָשָׂא** אלו אותם בני אדם

דְּגַרְמֵי לְאֵלִין גַּרְדִּינִין אַחַרְנִין לְשִׁלְטָאָה שגורמים לאותם מעוררי

דין לשלוט, **לְמַפְנֵם אֶתְר קְדִישָׁא** ולפגום מקום קודש. **וַוִי לֹזַן בְּהֵאֵי**

עֲלָמָא אוי להם בעולם הזה, **וַוִי לֹזַן לְעֲלָמָא דְאַתִּי** אוי להם לעולם הבא.

אור הרשב"י

תחולל גשם. אמר רב חסדא אין הגשמים נעצרים אלא בשביל מספרי לשון הרע שנאמר רוח צפון תחולל גשם ופנים נזעמים לשון סתר. עכ"ל.

[ח] איתא בילקוט שמעוני (משלי – פרק כה, רמז תתקסא) ד"א מפיץ וחרב וחץ שנון, א"ר אבהו בוא וראה כמה קשה לשון הרע כנגד שלשה דברים הללו רמחים וחצים וחרבות שהם ממיתים, כך לשון הרע ממית. רוח צפון

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000